

Виховна година
«Знай і виконуй
правила дорожнього руху»

Вчитель початкових класів
ЗОШ № 8 м. РУБІЖНЕ
Шаблієнко М. В.

Тема: Знай і виконуй правила дорожнього руху.

Мета :

- Закріпити і актуалізувати знання учнів з правил дорожнього руху;
- Розвивати вміння і навички свідомо дотримуватися правил дорожнього руху, щоб уникнути травм і нещасних випадків ;
- Розвивати пізнавальні інтереси дітей ;
- Виховувати навички свідомої та дисциплінованої поведінки на вулиці ;

Хід заняття :

1. Вступне слово вчителя

З кожним роком ви , діти , підрастаєте і стаєте більш самостійними , ви ходите до школи , користуєтесь транспортом . І тому ви повинні знати правила дорожнього руху . Наш урок сьогодні так і називається «Знай і виконуй правила дорожнього руху». Неважко вивчити правила , набагато важче кожен день їх дотримуватись . Незнання або невміння дотримуватись певних правил, необережність часто призводять до втрати не тільки здоров'я , а й навіть життя . І, на жаль, часто нещастя трапляються з дітьми .

Надворі зима чи спека ,
Любіть себе та інших поважайте ,
своє життя й здоров'я бережіть
І правильну дорогу вибирайте,
Якщо бажаєте до старості дожити.
Щоб не спізнитися , ви не поспішайте
,
Раніше вийдіть , щоб спокійно йти.
Летять машини,
Швидкість в них висока.
Миттєво транспорт цей не зупинить.

І хоч дорога , може, й не широка,
Та через неї , діти , не біжіть.
Спіткнутись можна чи
перечепитись...
Летять машини , вам не сила встать ...
Автомобіль не може зупинитись,
Страшне нещастя може вас спіткати.
Дорогу виберіть до рідної вам школи ,
Щоб світлою й безпечною була .
І навпростець теж не ходіть ніколи ,
Собі та іншим не бажайте зла .

2. Розгляд малюнків і аналіз небезпечних ситуацій .

Подивіться на малюнки , які ПДР порушили діти (слайд 2) .

Висновок вчителя: Закон вулиць суворий . Він не любить тих , хто не виконує правил .

3. Актуалізація знань про світлофор .

А зараз послухайте вірш- загадку .

Не дракончик він , не джин ,
Має він три світлих ока ,
Але дивиться одним ,
Два завжди відпочивають ,
А одне ніяк не спить .
Кольори сві різні мають ,
Кожне полум'м горить ,
То червоне , то зелене ,
Жовте сонечком блищить.

Так , дійсно , це світлофор (слайд 3).

Діти , а чи знаєте ви чому світлофор назвали світлофором . Послухайте .

Слово це складене з двох частин: світло і фор , що означає «світло» , зрозуміло, а вот що криється за словом «фор». Це слово походить від грецького «форос» і означає «той, що несе», або «носій». Отже, світлофор – це носій світла , той , що несе світло , причому трьох різних кольорів .

Світлофору вже більше трьохсот років . Він старший за автомобіль і почав свій трудовий шлях на залізниці . Перші світлофори були незручними – поруч з ними стояла людина і міняла скло. Жовтого , попереджувального сигнала не було. Його замінював свисток регулювальника . Довгий час світлофор був двосекційним. У 1929 році перший світлофор з'явився у Москві . Він був схожий на годинник : по його червоному , жовтому , зеленому сектору бігала стрілка . Тепер у великих містах працюють світлофори , які самі можуть пропускати транспорт , їм у цьому допомагає електроніка .

А зараз (прізвища учнів) ... нам нагадають , що позначають кольори світлофора .

1-й учень:

Водіям , хто помагає?
Це повинен знати ти!
Від біди оберігає, та і всім допомагає
Найбезпечніший пройти .
Цей невтомний трудівник
Три великих ока має .
Він ніколи не дримає.
Особливо в часи «пік»!

2-й учень :

Три сигнали світлофора
Що накажуть – то закон !
Як червоний загориться –
Терміново зупинись!

3-й учень :

Жовте світло – почекай !

4-й учень :

А зелене сяє світло .
Усміхаючись привітно , -
Сміло рухайтесь всі:
І дорослі і малі !

Бесіда :

- Кому дає команди світлофор ?
- Коли треба починати перехід вулиці?
- Чи можна починати перехід вулиці на жовте світло?
- Що треба зробити , якщо загорілось жовте світло , а ви дійшли тільки до середини вулиці?(острівець безпеки)

(слайд 4)

4. Актуалізація знань з правил дорожнього руху .

Молодці , діти , добре знаєте сигнали світлофора і як ними користуватися при переході вулиць .

А тепер відгадайте загадку.

Йде через села і міста , а з місця не зрушить .

Так , діти , це дійсно дорога .Послухаємо зараз ... які раніше були дороги.

1-й учень:

В давні часи дороги були єдиними і для тих, хто їхав, і для тих, хто йшов. Це часто призводило до нещасних випадків. Царі видавали суворі накази, намагалися навести порядок на вулиці. Минав час, але нещасних випадків не зменшувалось. І тоді люди самі вирішили: треба розділити потоки їздових і пішоходів. Почали мостити дороги для їздових і будувати спеціальні доріжки для пішоходів, які назвали французьким словом "тротуар", що означає дорога для пішоходів. Тротуари трохи піднято над бруківкою, де їздять машини, і відгороджено кам'яною брівкою, яка ще називається бордюр. Пішоходи рухаються у двох напрямках, тримаючись правої сторони.

2-й учень.

А чому саме правої?

В давнину поселення були на великих відстанях одне від одного. Вузькі дороги проходили через густі ліси, тоді небезпечно було ходити без зброї. Коли пішоходи зустрічались, вони звільняли одне одному дорогу, притримуючись правої сторони. Причому в бік зустрічного було повернуто ліву частину тіла, прикриту щитом. З того часу так і залишився правосторонній рух.

А тепер давайте пригадаємо основні правила дорожнього руху

(слайди 5-11) .

5. Актуалізація знань про дорожні знаки .

Чи знаєте ви , що місто розмовляє з транспортом і пішоходами . Ця розмова дуже цікава .

Адже вона незвичайна . Всі мовчать , але розуміють один одного . Розуміють тому , що бачать . І водії транспорту , і пішоходи бачать мову вулиць . Ця мова виражена за допомогою ...

Відгадайте ребус:

(слайд 12-13) .

Усі разом :

Ми дорожні знаки ,

Нас потрібно знати .

Водіям і пішоходам ,

І хто їздить ,

І хто ходить .

І дорослим і малим –

Знати знаки треба всім .

Пригадайте свою вулицю. Чи багато на ній знаків? Вони можуть бути розташовані обабіч дороги або над нею. Якщо подивитися на них уважно, то можна побачити, що всі знаки, крім різних малюнків, мають ще й різну форму. Це — кружечки, трикутники, прямокутники, квадрати. Ось деякі з них.

1-й учень :

Дорожні знаки називають помічниками пішоходів і водіїв . Вони попереджають , наказують , забороняють , дають поради . Щоб їх було далеко видно , їх фарбують у яскраві кольори . Білі трикутники з чорними та червоними символами в червоній рамці – *це попереджувальні знаки* . Вони попереджують про можливу небезпеку або про те , що водію треба бути дуже обережним .

(пішохідний перехід , діти , дорожні роботи , небезпечні повороти)

(слайд 14)

2-й учень :

Білі або сині круги з чорними , червоними символами в червоній рамці – *це заборонні знаки* . Вони можуть забороняти рух якихось видів транспорту , забороняють в'їзд автомобілів , або їх стоянку .

(рух заборонено , в'їзд заборонено , стоянку заборонено , зупинку заборонено)

(слайд 15)

3-й учень :

Голубі круги з білими символами – *це наказові знаки* . Вони повідомляють , кому і в якій бік можна рухатися . Дозволяють рух на окремих ділянках доріг пішоходам , велосипедистам , водіям іншого транспорту .

(доріжка для пішоходів , доріжка для велосипедистів)

(слайд 16)

4-й учень :

Білі прямокутники з чорними символами на фоні голубих прямокутників – *це знаки сервісу* . Вони сповіщають важливі відомості водіям , пішоходам . Наприклад , про місце відпочинку , лікарню , пост ДАІ.

(слайд 16)

6. Фізкультхвилинка .

Вчитель показує знаки, а учні виконують різні дії в залежності від того, який знак показаний.

- «Пішохідний перехід» (крокують на місці),
- «Рух пішоходів заборонено» (стоять на місці),
- «Залізничний переїзд із шлагбаумом» (гудуть «ту-ту»),
- «Слизька дорога» (гойдаються з ноги на ногу),
- «Підземний перехід» (крокують на місці навприсядки).

7. Закріплення знань про дорожні знаки.

А тепер ми перевіримо , як ви добре вивчили дорожні знаки . Одного разу в місто пробрався злий чаклун . Деякі знаки він забрав , а деякі попереставляв . Давайте наведемо лад у місті .

(У дітей на партах індивідуальні картки . Вчитель читає вірші , діти називають знак і позначають його відповідною цифрою)

- Переходити нам слід
Тільки там, де перехід.
І доріжку пішохідну,
Наче зебру, добре видно.

•
Ген за ним — до школи вхід
Пам'ятай: для пішоходів
Тут підземний перехід.

Ось велике перехрестя,

• Водії нехай всі знають
І дорогу цю минають,
Бо цей знак попереджає,
Що в'їзд сюди забороняє.

• Прямо знак нас не пускає —
Це дорога на завод.
Я повільно повертаю —
Там немає перешкод.
Далі он — хіба не видно? —
Є доріжка пішохідна.

• "Ох" та "ой", синці та гулі.
Як не знаєш правил руху,
Краще зовсім вже не їздить,
Горе-велосипедисти.

7. Перевірка знань правил дорожнього руху.

А тепер давайте перевіримо, як ви знаєте правила дорожнього руху, чи можна вас назвати гарними знавцями правил дорожнього руху.

Відгадування загадок.

Маленькі будиночки містом біжать,
Хлопчики й дівчатка в будиночках сидять. (тролейбус, трамвай)
Я не їм вівса, ні сіна,
Дайте випити бензину.
Усіх коней обжену,
Кого хоч наздожену. (машина)
На дорогу я лягаю,
Яскраво-білий колір маю,
Про ПДР нагадаю,
Хоч ніколи не розмовляю. (дорожня розмітка)
Є паличка в нього чарівна,
За мить сто машин зупиняє вона!
Ось паличку вгору він ловко підняв-
Одразу КАМАЗ, мов укопаний став. (регулювальник)
Два брати спереду гудуть,
За ними двоє ще женуться,
Біжать, ніяк не доженуть,
Об землю спересердя б'ються. (колеса)

Доповни речення. (слайд 17)

На дорогах за містом пішоходи йдуть ... транспорту.

На тротуарах йдемо ... правою стороною.

На проїжджій частині дороги ... ходити. (назустріч, правою, не можна)

Відповіді на питання:

- Який рух транспорту встановлений в Україні ? (правосторонній)
- Для чого потрібен світлофор? (він регулює рух транспорту і пішоходів)
- Які бувають дорожні знаки ? (попереджувальні , заборонні , наказові , знаки сервісу)
- Пішохідний перехід по-іншому ? (зебра)
- Найнебезпечніше місце дороги для пішоходів ? (перехрестя)
- Хто стежить за порядком на дорозі? (працівники ДАІ)
- Коли треба бути особливо уважним при переході дороги ? (на дорозі з обмеженою оглядовістю , несприятливі погодні умови)

Гра «Дозволено-недозволено»

І проспекти, і бульвари —

Всі шумливі в наші дні,

Ти проходи по тротуару

Лиш по правій стороні!

Пустувати тут, де люди, — ... *(заборонено)*

Стань взірцевим пішоходом!

Це — ... *(дозволено)*.

Як заходиш до трамвая,

Краще уперед пройди,

Не крутись, це заважає,

Стій спокійно чи сиди,

їхать "зайцем" — знають всі

Це — ... *(заборонено)*.

А бабусі дати місце —

Це — ... *(дозволено)*.

Якщо ти гуляєш десь там,

Бігаючи, не забудь:

Переходиш перехрестя —

Особливо пильним будь.

Йти, коли червоне світло, — *(заборонено)*

На зелене навіть дітям

Йти ... *(дозволено)*.

8. Підведення підсумків .

Молодці , діти. Ви всі гарно попрацювали .

Я сподіваюсь ви і надалі так само гарно будете знати ПДР і завжди їх свідомо виконувати .

Діти виконують пісню «Переход дороги». (слайд 18)

Все , усі молодці, всім спасибі . Наш урок закінчився .

